

Bom haj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatoł
Zradny je.

Za staw sprócy
Napoj mócy
Lubosc ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wśedny dny;
Dzeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes ma
Njech či khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će! F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa ho kóždu žobotu w Smolerjez knihicjischerni w Budyschinje a je tam sa schwörtlētnu pshchedyslatu 75 pj. dostacž

6. njedžela po ſvjatej Trojizy.

1. Mójs 4, 3—13.

Tutón starý, nam s̄ džeczazých lét tak derje inat̄ teſt sbu-
džuje tak wschelakore myžle w nami, pshede wschém, hdyz s̄ wi-
džazymaj wocžomaj a se žlyschazymaj wischomaj pshes naſch
czaſ, lud a kraj džemij. Czaſ Kainow je tón czaſ, ktevyž ſady naſh
leži a tež naſch czaſ hiſcheze, hdyz hladasch na jeho ſkutki, na jeho
žlowa, na jeho myžle; my žimy tola kſcheczijenjo a wuczeni wot
Nowego Sakonja a wot jeho miſchtra Jefuža Chrystuža ſameho,
my ujelamam jemu s̄ tych Božich kaſnjow jeno ſe ſkutkow, ſak
tu 5. kaſnju niz jeno hdyz krej blijschcho ho roſliwa, ně, pshes
žlowo, to my wěny, ſežinisch ho Kain a mordač, haj tež pshes
myžl hijo. Abo ujeſhy th ſebi hiſcheze ženje nutruje we živojej
biblijii cžitak, ſchtož ſteji pola Mateja w 5. hač do 7. ſtatwa?
Njeſhy hiſcheze ženje w duchu ſedžat na horje t Jefužowymaj
nohomaj, žlyſcho jeho žlowo? A hdyz ſy, ſy th to potom byl
cžinjer jeho žlowa, abo ſy ho ſam ſjebal? Hdyz ſy ujeſinjer
tuteho byl, ſchtož Jefuž Chrystuž praſi pola Mat. 5, 20 a dal-
ſich ſchtruzbach, ſy ho Kain ſežinil.

To ſkutne w tutym naſhim žlowe pola Mójs. 4, je ſa
naž a naſch cžož to, ſo tu ſteji, ſo Kain pſchinjeze wopor a Abel
pſchinjeze wopor. Tak to tež nětſle wjele je ſich tych kž pſchinjezu
taſki wopor, niz drje ſapalny, tola paž tón wopor modlitwow a
kherluſchow, njech domach njech w Božim domje ſpěvaných! A
tu rěka nětſko dale: „A tón Kain ſohlada hnadnje na Abela a
na jeho wopor“, a ſažo: „Alle na Kaina a na jeho wopor ujeſo-
hada wón hnadnje.“ K temu žlyſchi praſicž teho a tamneho:
A taſ je to tež dženža, Bóh žlyſchi teho jenžho a dopjelnja jeho

próſtim a žohnuje jeho, ale nje, nje Bóh ujeſlyſhi, mi wón
ntoje próſtim njedopjelnja, nje wón uježohnuje. Šchtož tam na
Kain a Abel ſo ſta, ſtowa ho dženža hiſcheze!“

Zhele pratuje to maſch! kaž Abel woprowasche, tak wopruje
jic, dženža tež hiſcheze wjele a kaž Kain, tež wjele! Abel pſchi-
neže tutón wopor ſ jenej wutrobu a myžlu, kotaž ho Bohu
spodobasche; bě to Bohu ſo džafowaza, Bohu ſo dōwěrjaza,
Bohu ſo woprawdze a we wěrnosći modlaſa wutroba. A tutá
ſo Bohu spodobasche; jeje džafny kherluſch kaž jeje próſtim pſchija
wón hnadiuje. A ſa ſtawne ſtanjo teho bě Abelej tón ſ njebju
ſupazý dym teho wopora. — Kain pſchiñdže ſ woporej ſ jenej
wutrobu, kotaž ho Bohu ujeſpodobasche, njech w njej nětſ hido
bydlesche hida abo ſawiſež pſchecziwo bratrej, njech bě nětſ jeho
wopor jenož ſwonkow ſkutk, wo kotaž ſa wutroba niežo uje-
wjedžesche, kotaž pak wón ſobu cžiniesche, dofelž ſtarſchej a bratre
taſ ežinjachu, njech wón ſebi pſchi tym ujeſlesche, ſo pshes taſki
wopor ſ žohnuwanju žwojich ſemſkich ſublow pſchiñdže. A ſo ho
Bohu taſkeho ujeſpodoba, ſa to bě to widomne ſtanjo to, ſo kur
wopora na ſenju padasche.

We wutrobie ſapocžinaſche ho to, ſchtož bě Bohu ujeſpo-
donje, to ſchtož ho ſkonečnje ježini, mordačtvo, haj mordačtvo
bratra. K temu ujeje ſadžewalo wſchó woprowanje; wono bě
jenož ſwonkow ſkutk. Bóh ujeſbě ujeprawý, ſo na tón jedyn
wopor hnadnje poſlada, na drugi niz. Ně, tón ežlowjek, kotaž ſa
mjenou bě tehdy Kain, kotaž ſa mjenou dženža rěka taſ abo taſ,
hnadž twoje mjenou je, mój kſcheczano, moja kſcheczanka.

Wono je wulzy ſrudnje a ſtrachne ſa naſch lud, ſo ſich je
teſko w nim, kotaž žaneho wopora Bohu ujeſchiniſežu, njech
Boha do zyla ſacziſtujo, njech ſiwy bywajoj! Niz mjenje ſrudne

a straschnie pak je to, so mjes tymi, kotsiz Bohu woprupa, njech to nětě je modlitwa, kemšchikhód, žwiate wotkaſanje! A tu ma ſo to prěnje pſchemenjenje ſtač, tu pola thch, ſiž tež Bože žłowo a tač tež tutón teſt ſlyſha a čitaja! Ta wutroba dyrbi ſo ſežiniež Bohu ſpodobna we wérje, kotaž je džeczaze podacze a doverjenje do Božje wole ſa čzažnoſcz a ſa węczoſcz. Ženož tajfa wutroba pſchětraje tutón zhlý čaž a tež jedyn zhlý pſchi- chod a namaka mér a počo tež w tajſej čzažnoſci a jumu węczenje tam w Božich njebjeſach!

Hamjeń.

Maczerny dom evangelsko-lutherſkich diakonisow w Draždānach.

Hdyž wſchē džela diakonisow wopomnimy njemóženiy po- ſabhež dželo wožadnych diakonisow. Runje to, ſo mnogo wo- žadow, tež mjes naſchimi, ſa wožadne diakonisy hromadži a na- tute ſotry čata, je dopokas ſa to, ſo ſu diakonisy na tuthym pole ſwojego džela dobreho a rjaneho wuſkutkowale.

Hdyž tač na wſchile te wſchelake dželo wróčzo hladanih, tež na te, kotrež ſu ſotry na polu mižioniftwa mjes pohanami we Indiſkej dokonjale, ſpójnajemy a wuſnajemy, ſo je maczerny dom ſe ſwojimi diakonisami w běhu thch 75 něk 76 lét wuſ- keho dobreho, haj wulzy pomóžneho ſa zyrkej a jeje čzlowjekow tu na ſemi wuſkutkowal. Wón je jene ſórklo, ſ kotrehož ſo rěka žohnowanja wuliwa na vraj a lud, na khorých a ſtrowých, na starých a mlodých!

Pſched 53 létami bu w maczernym domje tež to krajne to- warſtvo ſmutskneho mižioniftwa ſaložene, a ſ maczerneho domu doſtava ſmutskowne mižioniftwo tež dženžniſchi džen- hiſcheje tač někotru pomož a pomožnizu. W maczernym domje je ſo tač někotre wuſwuežewanie wuſhotowalo ſa Johamiterki a woſhladařki khorých, ſa duchownych, ſa dželaczerjow a džela- čerki ſmutskneho mižioniftwa, ſa njewiſty a mandželske dnu- chownych, ſa tu tač nijenowanu „ſlužbu kſchejčanskih žónſkih“ a ſa druhich.

A taž ſmutskennu mižioniftwu je maczerny dom w po- ſledních 25 létach tež mižioniftwu mjes pohanami ſlužil, taž bu hižo naſponnijene. „Mižionske towarſtvo žónſkih“ je tam donach. Diakonisy ſame ſu wiczałnýké, ſo byču pohaníkum žónſkim pſchinjeſle luboſc̄ a žłowo evangelijsa wo Jefužu Khrystužu. Nětſle dyrbja drje tute mižionske diakonisy domach bhež, dokež je wulka wójna jimi puež ſahacziła. Tola, hdyž naſche mižioniftwo ſažo na dželo pónđe ſ pohanam, pónđu wone ſobi.

„Eben-Ezer“, hacž ſem je Bóh pomhaſ, Bóh tež dale poniha! tač bě džakapolny maczerny dom ſ tymi ſwojimi loni pſci 75létym jubileju wuſnał, ſtajejo ſwoju nadžiu ſa te dal- ſche 25 lét a ſa wſchē dalsche čažky na teho pomožnika a wodžerja we wýžkowsc̄i! A Bóh pomha hižo tež w tej muſy naſcheho čaža, pſchede wſchém w jeho drohōče, kotaž ſo ſda ſtracha počna bhež ſa dom! Pomožniz a pomožnize naſtawaju a pont- haju. Nockezſch tež ty, luby ſobuſkheſčano, ſiba ſobuſkheſčanča naſiaſana bhež mjes tymi, kotsiz ponihaſ ſiži tuthym wulkim ſluk ſrjeſteveho mižioniftwa ſ spomoženju zyſleho luda, pſchede wſchē ſym khorym, bědnym, hubjenym?

Pſchesczehauje Armeňskich w ſwětowej wójniſe.

5. Pospyth ſ pomhanju.

Schtó je ſo ſ spomoženju žalozneje muſy činiło? Schtož ſo pſchi wobſtejnosc̄ach čziniež hodžesche. Němſke konſulat

w létach 1916—18 te w kraju ſamostajene mižionske džela Něm- zow a Amerikanorjow ſažy khribjeta turkowskeje wýſhnoſc̄e ſpěchowac̄ a ſchkitowac̄ pytachu. Potom, jako Amerika ſobu do wójny ſaſtupi, mějachu němſy mižionsy dželaczerjo wob- ežnoſc̄ ſamni njesč ſo pomožu amerikanskich, ſchweizerſkich, holandskich a polnóznoſrajuſkich pjenies. Próſtow, ſpomožerſke možy (expedizije) do krajinow žalozce ſlačez, bučku ſapowje- dzenie. Turkowske kniežerſtwo wotmolwi, ſo žanyh zuſyh po- možnych ſredkow ſa Armeňskich pſchipuſcheſc̄ njemóže, dokež byču Armeňsy ſo tym w ſivojich nadžiach na wuſraj wob- twierdzeni. Kniežerſtwo wopjutowanie lehwov ſa wotwiedzenych ſ roſdželenju drast, khléba a pjenies ſakasa, tač ſo mało ſ Němzow radži, do nich ſo pſcheczisheſc̄. Němſke ſpomožerſke hetry ſweje města wopuſcheſc̄ njeſmedžachu. Dha wſchaf- uemſki ſpomožerſki ſwjaſt ſa Armeňſku — duchowny Roman — 1918 něhdž 1800 džeczí a někotre wudotov ſaſtarasche a němſke orientalſke mižioniftwo pod dr. Lipſiužom ſ khlílamí 3000 děčzí w Urfa wobſtarasche, dom ſa ſlepých w Melazia na 200, a wot 1919 je ſpomnjeny Lipſiuž ſam ſpomožerſki ſluk ſa Armeňskich ſapocžal.

Pe wójniſe je ſo ſ podawaniem wobleczenja a zyrobý ně- kota ſu muſa hižo woſložila. Turkowske haremi ſu armeňſke žony c mlode hoſzy wopuſcheſc̄ dyrbjaſe. Armeňsy čeſlanzy ſo do ſwojeje domiſnū wróčza.

Armeňſkich pſchichod w czemnymi leži. Woni maja ſwoj ſwobodny stat. Tola ſbože ſo hiſcheze jimi njewějwa. Smuts- fach njeměr, muſa; ſamo wo nowym czežkim krejpschelechzu ſe ſtrony Turkov je ſo ſe ſpočatſta w teho lěta piſalo, pſchi kotrež je pječza na 20 thbz ſon ſalo. Hacž ſmě Němſka tam po wójniſe ſchto pomhaſ — hiſcheze njewěm. Dha wſchaf ſe mi- žioniftwo w dalokoj měrje ſakasane.

Bóh ſmil ſo nad wbohej Armeňſkej. Wo to ſobu proſch- my. A njech je naſcha ruka hotowa pomhaſ. M. w M.

Duchowne darv.

Šnadmia wobdarjenosc̄ na duchu je w naſchim tač hordost- nym čažu woprawdžite njesbož. Pſchezo móžesch ſažo w nowinach čitac̄, ſo je ſebi njesrahy ſchuler ſam ſiženje wſal. S čežho to wulhadža? Šchuler realneje ſchule abo gymnaſija je jutry ſedžo wostaſ. Jeſo wjedzenje njedozahasche. To plaeži ſa haibu ſylenmu domej. Schto něko? Wón dže a woſmije ſebi ſiženje. Dyrbjaſo to bhež? A ſchtó je na poſledku na tym we ſinje.

S wjetſcha měnja starschi, ſo ſu jich džeczí woſebje derje abo tola ſo najmjeňſha na dožahaze waſchnje wobdarjene. Man pſchežwedeženy, ſo jeho hóležka nichoton na darach njepſchetrje hi. A hdyž je wón tač prawje džiwi, dha maja to ſa woſebitu du- chownu hibicziwoſc̄. Šchula pak potom poſtaže, kajſich darow ſchtó je. Wěſeža ſu tež jara wobdarjenje džeczí. S wotlaſ býchu ſo hewal wumělzy, pěknjerjo, ministrojo a druhý nabrali. Tajzy pak ſu jenož někotſi. Czi wſchaf jara lohko wuſnui. Wjetſchi džel ſchulerjow pak ma ſiženje darv. Woni maja ſo hětro prozowac̄. Tola pſches ſchulſſe lěta ſi čeſcžu pſcheindu a pječnja poſdžiſho w ſiženju ſzwoje měſtno počniſe. Druhý ſu mjenje wbdareni. Žim je wuſnjenje čzwila, ſznamo tež, dokež lóſchta ſa wuſnjenje njeje, doſcž pilni njefiſu. S tych drje druhdy jedyn, hdyž ſedžo wostanje, na tu njepraſtu myſl pſchi- dže, ruku na ſo ſložic̄. Hdyž pak ſchuler ras jutry ſedžo wo- stanje, dha jemu tola porokow čziniež njedyrbjeli a jeho tač ſznamo do ſmjerče honic̄. Njech hiſcheze jene ſeo w tej ſam-

žnej rjadowni žedži. Husto je, so žo džecžo rošvali, žuk psche-
torhnje a so schuler nětko spěšnje do předka pschiindže. Snaju
jeneho nana, kž by drje psches zyle lěto žwoje džecži napominal,
so býchti prawje pilnje wulkle. Krótko psched jutrami pak by jim
prajík, so, je-li so býchti w tej klášti wróčzo wostali, žebi to
dale k wutrbje wsacž njedýrbjeli. Teho dla móže posdžischo
hischéze to žwoje we žwojim powołaniu dokonjecž. To bě rošom=
nje rěczane. Hdyž pak žo pořaže, so schuler wýchschu schulu
dla pscheznadných darow wutkodžicž njemóže, dha jeho starshei
tola na tutej schuli wostajicž njetrjebat! Tsu hischéze powo=
łania. A žnano by žym runje w druhim žwoje sbože namakał.
Hdyž nan prawje na džecžo ledžbuje, dha, je-li so zyle žlepý njeje,
žebi býrny wothlada, na kotre powołanie džecžowé dary pořasujia.
Alle Bohu žel džerža starschi to sa hańbu, hdyž džecžo nižsche po=
wołanie wuswoli, džzli woni žami maju. S džecžom chzedža
tał prawje wýzko woń. Alle hordosz je pschezo žmijercž
hubjeny radžicžel. W njej ludžo sabydú, so na tym njeleži, schto
schto w živjenju je, ale tał woń to je, schtož je. Sbože njeje na
žane powołanie wjasane, kaž tež žlonzo jenož bohathym njezwęcži.
Kratz móže sbožownišchi býž, hacž khžor. Sesnach žo ras
s jenym pschekupzom. Tón mi se žwojeho živjenja powiedasche.
Mój nan bě, tał rěčeſche, superintendent. Běchmy ſydom
žyliow. Wschitzp pschiindžechu na wýzku ſchulu, jedyn po dru=
him, pscheleczichu ju pschi žwojich rjaných duchownych darach
a žu nětko studowani, jedyn farař, druhí lekar, tsecži žudnik
atd. Jenož mi žo na gymnasiju njecžinjesche. Njemóžach te
zuje rěče do hlowy schiknycž. Mój nan mje ſkóčnje ſe ſchule
wsa, so buč ſchekupz. Woń mje ženje teho dla njewwarjescze,
ale by, mi pschecželne na ramjo ſlepajo husto rjeſk: „Mój Jurjo
— rěkach Jurij — žo je žwojeho hlupojeſci do předka namaka!”
Taſk buč ſchekupz. To žym s wulkim lóſchtom. Mam we
měſce ſe drje najwjetſche ſlamy. Sa lěto wjazh ſaſtužb, hacž
moji ſchefežo bratſja w hromadže.

Duž nječviliu džecži a njecžin jím teho dla poroſti, ſa ežož
ničo njemóža.

Na jene pak tež ſabycž njeham: W njebjehach Bóh ludži
njebudže po tym žadžecž, schto žu tu na ſemi býli. Prawje
wěſči wo tym to žlowo: „Widžach wjerchow pěſchi hicž,
w: tročkow pak na pschynych konjach žedžecž; pschetož Bóh na
ludžoch ničo njephata, hacž ſo býchti žwěrni namakani býli.

Wo njebjehach.

Schtož na druhim měſtrje powiedžim wopjeňkach, kotrež
dýrbjach ſchulſkim džecžom dopořasacž, ſo njebjehow njeje,
pohnu jeneho, ſo by žebi tule wěž rospominal, pschede wſchém
to, schtož by džecžom na te praschenje: „Hdže žu njebjeha?” wot=
mołwil.

Hdže žu njebjeha? Schto to je do twjerdoſče, wo kotrež
biblija rěči? Te naturſke njebjeha nježu to žanžne, schtož
te njebjeha, kotrež žu bydlenje Bože. Runje kaž ſe žwojimaj
czeluhmaj wcožomaj Boha njewidžim runje, tał njewidžim
ſ nimaj te njebjeha, w kótrichž Bóh bydli a cži ſbóžnje dokonjeni
jeho kóhwala, a hischéze mjenje móžem ſe tute njebjeha wu=
měricž ſe ſenjskej měru. Njebjeha mróczelow a njebjeha Bežho
bydlenja pomjenujem my čłowječko „ſ tym jenym a žam=
žnym mjenom njebjeha”, a tola žu te jene zyle něchtio druhé
hacž te tamne. Hdže njebjeha mróczelow žu, to my wěmy;
hdže pak a kajke pak to měſtrno je, hdžež ſo Boža kražnosć we
wſchej dokonjanosczi ſjewja, to my njewěmy, hacžrunje ſa tutto
měſtrno to žanžne mjenio manj, kaž ſa to měſtrno mróczelow.

Bóh nam pak jumu tuto měſtrno pořasa. Tute njebjeha, te nje=
bjeha ſbóžnje dūſche žu tam, abo ſlepje, žu to, hdžež Bóh je. A
chžvili tole wuměřicž, a jeho mjesy pořasacž, by runje tał mudry
abo njemudry býk, kaž hdže by rošom abo wjeſele po kóhežach
měřicž čžyl. So tute njebjeha žu, to je nam ſjewjene; we nich
je pschihotowane ſa tu ſbóžnmu dūſchu to měſtrno, wo kótrymž
Jesuž Chrystus rěči pola Jana 14, 2: „We mojeho Wótza
domje je wjeſle wobydlenjow”. Tón wěrjazh čžaka we wěrje, a
pschihotuje žwoju dūſchu w pobožnosći na ſastup do tuteho wo=
bydlenja; woń ſ njej njeje ſabyl, ſo je druhdže jow hacž ſ procha
tuteje ſemje. „Hlupi rjeſni we žwojej wutrobje: Bóh njeje”,
Pſ. 14, 1 a 54, 2, a rjeſni tež: „Njebjeha nježu!” ſ thym žu,
njech žu žebi teho bôle abo mjenje wědomiu abo tež niz, ſpořojom
ſ thym, ſo žu něhdže po pucžu psches roſtliu a wěrjo ſ procha
tuteje ſemje nastali, njemějo nježmijertneje dūſche, a ſo tał žwo=
jich predowníkow wohladaju w tej ſahrodže, kótrž zoologisku
mjenujem. Jedyn njedželski duchowny ma zyle prawje
prajíz: „Fa žam ſa žo žym zyle ſpořojom, ſo žměm žwojich
prawótzow ptacž w tej ſahrodže, kótrž ſo Eden mjenuje; njech
drusy, jeliſo to chzeja, žwojich prawótzow ptaju w tej ſahrodže,
kótrž zoologisku mjenujesch!”

Schto prajíz duž twojim džecžom? Wěſo, pschede wſchém:
njebjeha žu! Alle niz jenož to, a tež niz jenož ſo to, ſchtož
wýchsché naž, njebjehal žu a rěfaju. Tam na tutym njebjehach
čžahaju te wozkli runje kaž te hrimanja. Woboje wodži tón
Bóh ſtřes, kótrehož njewidžim. Zeho bydlenje mjenujem tež
„njebjeha”. Tute žu pak nam, kaž tón njewidomu Bóh žam,
tež njewidomne, kaž je džecžu dūſcha teho žiweho kaž teho mřeja=
zeho njewidomna! —

Telko wo njebjehach. Nětk hischéze něchtio wo tej „twjerdoſ=
ſeži“, 1. Mójj. 1, 6—8, 14! Tuto žlowo žnadž je jene trčchku
hubjene pscheloženje a duž ſo runje kaž to němſke „Beſte“ ložž
wepak ſrošymi abo njedorošymi. Tola pak ſſerb ſ Němzom tež
tał „pěknje“ ſerbſki praji, ſo žo módre njebjeha „wjeſbuja“
wýſche naž. Ani ſſerb ani Němz žebi pěſchi thym njemžli na
žyhel abo ſamjen. Je to jaſo jedyn kózdemu ſrošmliw wuras;
to chze tež ta „twjerdoſež“ býž; móhli tež, kaž Němz prajíz:
twjerdoſna“. So pak by nětk něchtón tutón wuras ſ temi wu=
trjebat, ſo žo ſmuži bibliju haj žamo njebjeha pořalicž, kaž ſo
to w tamnym lečazym ſopjeňku ſtava, to je njedorosni abo
ſažlepjenosz abo hida.

Tola, tež tajke poſpyski maja žwoje dobre! Pohnutwaja
naž, ſo žebi wěž pschemhýslujem. Twjerdoſež, twjerdoſna,
Beſta, žnadž ſo ſadž tutym žlowom tuteje prastareje powjescze
wo ſtvořenju žwěta wjazh khowa hacž ſo to tał někotremu
wſchomudremu wudžije, wofebje tajke, kóremuž je biblija
bajka! Wueženi žu ſo tež ſ tutym žlowežkom, kaž ſ tutym
zlyhmi praschenjom ſaberali, tał jedyn pschirodoſpyn dr. Vcl.
Tutón dopomina naž na to, ſo ma planet Saturn ſpod ſiwnie
rynkí wokolo ſo. Zyle po ſerbſku býchmy prajíz dýrbjeli město
planet: kódžiza abo podobnje, ſchtož by tał někotremu drje
njewidžimliwe bylo! Wueženi měnja, ſo tute ſ luthych meteorow
(powětrakow) wobſteja. Nětk njemóže nictón prajíz, ſo njeje
tež naſha ſemja něhdž w prastarym čžaku tajke abo podobne
rynkí měla, kajke buču žnadž wot někajſeje mlh abo kújatow
tworjene; tež Saturn je nimio teho wot tolſteje atmosphaerh
(wobwětra) wobdaty. So je něchtio tajke, ſchtož nictó něchtio
njemóžne mjenowacž njemóže, něhdž pěſchi naſhej ſemi býlo,
ſa to rěči wſchelavre, pschede wſchém tamny naſch wuras:
„twjerdoſež“, a to kaž to w bibliji je piſane: wodq, kótrež žu
pod twjerdoſežu“ a „kótrež žu na twjerdoſeži.“ Pod „wodq na
twjerdoſeži“ býchmy žebi tał myſliež móhli někajſu tajſu měla,

otraž bě po pohladanju a sačinění zpěle hinajscha hac̄ to schtož nij nětke mrózcele mjenujem, kotrež „po njebjur“ cžahnu. Tež to žalohne podeñzenje lijenzy rēči sa tuto wukladowanje a namaka tak žame jene rošjažnjenje. Po wobstejnosczech našteie nětežisheje atmosphaeru njeje ženje móžno, so mohla tajka lijenza nastac̄, dokelž njemóže taſti wutratwaz̄, žylny deschel̄ pschińc̄. Wo tutej lijenzy pak nam jeno biblija něchtó njepev̄, ně pola wschalatich druhich ludow namakach dopomijenje na wulku lijenzu. Hdž ſebi nětko prajich, so je ſo tuta rynka wokole ſemje, tuta mhl̄a na dobo psches něchtó do deschc̄za a wody pschewobroc̄ila, by tutu lijenzu po wuežbje pschirodosp̄ta ſrošymic̄ mohl a to ſhubjenje Bože, so njedýrbja ženje wjazy wody teje lijenzy“ na ežlomjekow pichic̄. 1. Mójs. 9, 11. A k tomu tuc̄zel. Hdž Bibliju čitasch, 1. Mójs. 9, ménisch, so je tuc̄zel ja Noacha a jeho žynow něchtó zpěle nowe, hac̄ dotal mewidžonu bylo. A to by tež tak bylo, byli tuta mhl̄i n člat prot e mhl̄a pschetož to, so bě ſo ta rynka abo ta mhl̄a ſhubila, ſo atmosphära robwetr ſemje, pschemeník a něk móžesche Bože ſkónečko w deschc̄zovych mrózcelach ſo ſe ſvojimi pruhami ſafybolic̄ w tých 7 horbach tuc̄zele. Škónežnje móžesf̄ pschi tym tež hiſchče na to poſasac̄ ſo ſu dyrbjače w praſtarych ežažach roſtline naſheje ſemje hinaſſhe byc̄, tež tón zyl̄ powetr, kotrež psches ſemju džesche. S tuncneho ežaža ſu tež hořrke ſopiz̄ roſtlinow, ſchomow, kotrež ſu nam nětke we wuſlach k dobytku. Šda ſo ſu tute roſtlin a ſchom hinaſſhi powetr trjebale hac̄ tón nětežischi je, jedn ežoply a wóžny.

Tole nſchitko ſu jeno myſlic̄ki, kaſiaž cži pschińdu, hdž Bibliju čitasch a dv živéta a do ludži poſluchasch a kaž kol tu njeſtejſch a w kívoseči tu njeſchecžnijch ežaža ſbožo, haj ſbóznoſeč ſajlich myſlic̄kow, bôle a mjenje ſrošymliwych a druhe tež džimnusčkich je pschirodosp̄t jich wjele wuprajil. My uia my ſa to ſo je tu we Bibliji něchtó napíšau w jenym wulku podamku naſheje pschirody, ſchtož naſcha pschirodosp̄tna wueženoſeč hiſchče njeje mohla ſapišac̄ do ſwojich knih, dokelž jeje možn ujeſhu dožahale; tuto jene by tuž tež ſa nju bylo něchtó wulzy wažne a jedn puežnik k dalſhemu ſkledženju w Božej pschirody a jeje wullich ſkulkach a podeñzenjach.

Nichtor̄ praji: „Bibliju wužměchowac̄ to je lóžcho hac̄ ſebi rošmyſlowac̄, ſchtož wona psiche. Wědomnoſeče ſo njetrehamy bojež (my mjenujiv, ſiž ſo na bibliju ſložim); ſtražne je to, ſo jich wjele plapoz̄ po druhini a ſebi ničžo pschi tym njemysli.“

S blifka a ſ daloka.

S wjecžorneje Němſkeje ſo psiche, ſo buchu tam pschi ſchulſtich durjach wot žónſtich ſkopjenka ſchulſkim džecžom roſdawane, ſ kotrejmiž dýrbjachu ſo ſchulſke džecži wo tym powucžiež, ſo žauych njebjehow njeje. Kaf ſo to čini? Wono ſo tam praji, ſo žana „twjerdoſež“ (1. Mójs. 1, 7) njeje, wysche kotrejž byla a kotrež biblij a njebjeha mjenuje. Tehodla je tež njemóžne, ſo je ſeſuš do njebjeh ſtipil. Tehodla tež njeje wérno, ſo je biblij Bože ſkówo. — To wſchitko potajkim džecžo wericž njetreba a nježm̄! Schto wono dvrbi, ſo by tola jene „njebjeha“ mělo, to je tež w tym ſkopjenku prajene: „Budž pěkne a wježele, ſube džecžo, potom ſy, kaž we njebjehach“, potom ſu njebjeha w tebi a njeje cži trjeba, ſo hafle do nich pschińdžes!“ — Schkoda jenož, ſo njeje nam ſ dobor tež ſdželene, hac̄ běchu tamne žónſke maczerje abo holzy; ſo by nam to ſapadowanje naſheho ežaža a luda do hľubiny hiſchče bôle rošjažnilo. Pschetož, hdž tež maczeŕna luboſež, maczeŕna wutroba tajkeho ſamóže, potom ſmy tak někak na konzu. (Pschi runaj: Wo njebjehach.)

Zyrkej a stat.

W ſatzſej nětke ſudowa komora wurađuje wo ſakonju, ſai by zyrkej zyrkwinſke dawki ſběrac̄ ſměla. Doturađilo ſo to hiſchče njeje, a to, ſchtož ſo wurađuje, tež hiſchče to poſlednje njeje, dokelž doſpolne njeje. Cžaž tež je, ſo ta wěz dawki ſo ſkoro dorjaduje, niz jeno zyrkwiných ale minje tak wſchých tých druhich. Njeměra a ropota doſez wſchaf je ta wěz hižo ſbuđila, wofebje to ſatvostajenje poſlednjeje wulfostatneje wjehnojeze, kotrež w tých 10 proz. abo 20 proz. wotežhnjenja wot mſdy a doſhedew ſwój wuras naſaka.

Se ſuchim ſo tež ſpali.

Něhdý džeschtaj towarſchne ſenje Rchrſt a živjaty Petr pichi morju. Petr wohlada pěknú malu lóž a rječný f Šbóznitej: „A, ſenje, ſak pěkna lóž!“ „Woſtaj ju, woſtaj, Petr!“, džesche Šbóznik. Po ſhwili wobhlađny ſo Petr a widžo, ſo ſo lóž ſepi a ſ njej tež ludžo: „Senje, ſenje! lóž ſo tepi“ ſavola. Šbóznik jemu woſtoli: „Woſtaj ju, woſtaj!“ Petr rjekuh: „Cžomu dasch jich do ſapadujenja, ſu eže cži ludžo ſſchividžili, ſiž w njej ſu?“ „Haj, ſſchividžili mje ſu.“ „A to mičižiž?“ „Niz wſchitzu, ale někotſi.“ „A ežehodla dasch ſhinyež dobrych ſe ſhymi?“ „Hm, Petrje, je ſuchim tež ſyre!“ — Džeschtaj ſhwili a nařdžeschtaj lužt mijedit; Šbóznik Petrje ſchitasa wot njeho wſac̄, ſo mohlo ſebi dla lačnoſeče na pucžu ſ najmjeuſha hubu womažec̄. Taſo jón Petr pschirnež, ſakuj jeho pežolka; Petr ſo roſhněva a pobi wſchitke hac̄ do jeneje. — Po ſhwili, jako ſo Šbóznik wopraſha ſa mijedom, poſa ſenu, ſak bě pežolky pobil, kotrež jeho ſakac̄. Šbóznik ſo wopraſha: „A ſu eže wſchitke ſakali?“ „Oj ně, ſedma jena!“ „No, widžiž, njeprajach tebi, ſo ſo je ſuchim tež ſyre drjewo paſi? Po ſlowjenſkim.

Zyrkej.

Schtož je zyrkej wſchó dobreho činiſta, psches to ničžo njeje. Zyrkej ſe ſivojim předowanjom a druhim ſlutowanjom, ſe ſivojim ſmutskownym a ſwonkovnym misionistwom je ſaložna murija ſa wſchó ſtatne a ſwójbne derjehic̄e. To hižom ſuđenje ſlovniſkom wobžwedeža. W naſchim kraju pschińdu na 100 000 ludži w pscheréſku 1215 ſaſjudženych, pola evangeliſtich pak jeno 1094, po tajkim 121 mjenje. To eže hižom něchtó rětač̄. Pola njewerjazych je jich pak 3963, po tajkim 2748 wjazy hac̄ we pscheréſku. Tute licžby tola wotſe rěča. Hdžez je zyrkej nje-móžne, ſudžom ſwědominje wotſic̄, tam ſa ežert ſe ſivojim ſpytowanjom wotwrcjene durje. Schtož ſtat na wudawach ſa zyrkej naſutuje, ma 100 krčž ſa ſwarjenje jaſtrow a ſhorowujew ſwudawac̄. So ſo kraj nětko tež ſa pravje njewotc̄ehnjene džecži ſtara, je rjenje. Ale wothſadat je ſebi to jenož wot zyrkej, runje kaž wſchó ſchulſke wueženje; pschetož zyrkej je ſo ſa tajke džecži dawno starala. A hdž budžiſthe zyrkej domjazych nanow a pschihódne domy ſa tajke džecži njenatwarila byla, njemohlo ſtat jaſtaranje tajſich wbohich džecži do ſlutka ſtajiež. Jeſli ſo naſch lud ſo žam ežice ſlavac̄ njecha, dha njech tola zyrkej ſejnc džek njeſežjuje. Ale — je žadny dom ežice ſejanjerodženy, dha ſo w nim džecži naſakajit, ſiž žam do teje maczerje bija, kotrejž ruka je je wotčahnyla.

Samolwity redaſtor: farař W h r g a c ž w Mořacžizach.

Wudawa „Sserbska Žužiza“, družtvo ſ wobm. ruf. Ežice ſ ſmolerjez ſnihicžiſcheženje w Sserbskim Domje w Budyschinje.